

KONTROLY PREPRÁV NEBEZPEČNÝCH TOVAROV

CONTROL OF DANGEROUS GOODS TRANSPORTATION

Miloslav Seidl, Miroslav Tomek¹

Anotácia: Príspevok vychádza zo všeobecných zásad kontrolnej činnosti ako súčasť manažmentu preprav. Uvádza základné právne dokumenty vydávané orgánmi a inštitúciami Európskej únie (EÚ) a ukazuje ich implementáciu v právnom prostredí Slovenskej republiky (SR). Opiera sa o dostupné štatistické údaje o rozsahu preprav v SR a vo vybraných krajinách EÚ. Osobitnou pozornosť venuje otázkam kontroly prepravy nebezpečných vecí cestnou dopravou.

Kľúčová slova: kontrola prepravy, nebezpečný náklad, odborný dozor, prepravný výkon, správny orgán, verejná správa.

Summary: The article based on the general principles of control activities as one of the part of the management of transport. The article states basic legal documents issued by the institutions and authorities of the European Union (EU) and demonstrates their implementation in the legislation of the Slovak Republic (SR). Listed informations are based on available statistical data of the quantity of transportations in SR and in selected EU countries. A special attention is paid to issues of control of transport of dangerous goods by road.

Key words: control of transportation, dangerous goods, specialized supervision, transportation output, administrative authority, public service.

ÚVOD

Zaobchádzanie s látkami, predmetmi a nákladmi, ktoré vzhľadom na svoje špecifické vlastnosti vyžadujú osobitnú pozornosť pri manipulácii, skladovaní a preprave je dnes každodennou záležitosťou. Ich prívlastok „nebezpečné“ vyjadruje, že podliehajú neštandardnému režimu vrátane požiadaviek na odbornú prípravu zainteresovaných osôb, kvalitu a spoľahlivosť dopravných a ďalších technických prostriedkov. Manažment prepravy nebezpečných tovarov sa preto nezaobíde bez určitej spätnej väzby, ktorou jednotlivé stupne riadenia získavajú objektívne informácie o plnení plánovaných záverov a stupni realizácie prijatých rozhodnutí. Z pohľadu základného členenia kontrol na vnútorné a vonkajšie sa tento príspevok zaoberá niektorými otázkami externej kontroly prepravy nebezpečných vecí a tovarov, ktorá vyplýva z príslušných právnych noriem.

¹ Prof. Ing. Miloslav Seidl, PhD., Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta špeciálneho inžinierstva, Katedra technických vied a informatiky, Ul. 1. mája 32, 010 26 Žilina, tel. +421 41 513 6852, fax +421 41 513 6620, e-mail: Miloslav.Seidl@fsi.uniza.sk

Doc. Ing. Miroslav Tomek, PhD., Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta špeciálneho inžinierstva, Katedra technických vied a informatiky, Ul. 1. mája 32, 010 26 Žilina, tel. +421 41 5136857, fax +421 41 513 6620, e-mail: Miroslav.Tomek@fsi.uniza.sk

1. VŠEOBECNÉ PREDPOKLADY PRE KONTROLY PREPRAVY NEBEZPEČNÝCH VECÍ A TOVAROV

Samotný proces kontroly je všeobecne vynútenou a neproduktívnou činnosťou, z čoho vyplýva požiadavka na obmedzenie tejto činnosti. Jedným zo spôsobov obmedzenia kontrolnej činnosti je efektívna prevencia plnením prijatých opatrení. Ďalším významným faktorom efektívnej kontrolnej činnosti je jej časové zakomponovanie do kontrolovaných procesov. V súvislosti s prepravou všeobecne a prepravou nebezpečných tovarov osobitne sa kontrolná činnosť začína už predbežným preverovaním všetkých podmienok ovplyvňujúcich budúci prepravný proces. Napriek tejto predbežnej kontrole je ťažiskom kontrolnej činnosti priebežná kontrola, ktorou sa získavajú poznatky o prebiehajúcej preprave s možnosťou operatívneho zásahu do procesu vrátane jeho dočasného alebo definitívneho prerušenia pri zistení porušenia bezpečnosti prepravy. Avizovaná alebo očakávaná priebežná kontrola má spravidla aj významný preventívny účinok. Najmenej efektívna je kontrola po ukončení prepravy a v podstate má len štatistický význam.

Základnými faktormi plánovanej kontrolnej činnosti prepravy nebezpečných vecí a tovarov sú druhy nebezpečných látok, rozsah a spôsob prepravy. Tieto ukazovatele sú odlišné podľa konkrétnych podmienok každej krajiny, a v podstate aj menších územných celkov (regiónov). Bez nároku a úplnosť medzi takéto parametre určite patrí hustota a kvalita dopravnej infraštruktúry, stupeň vyspelosti jednotlivých dopravných systémov krajiny, charakter hospodárstva a najmä priemyselných odvetví, exportné a importné požiadavky ako aj geografická pozícia krajiny vzhľadom k okolitým krajinám.

V tomto zmysle a pri zvážení ďalších faktov patrí Slovenská republika ku krajinám, ktoré musia otázkam prepravy nebezpečných tovarov venovať značnú pozornosť. Aj keď na prvý pohľad nie je podiel prepravy nebezpečných tovarov v porovnaní s celkovou prepravenou hmotnosťou veľký, v absolútnych hodnotách nejde o zanedbateľné hodnoty. Relevantné údaje sú uvedené v tabuľke číslo 1.

Ďalší rozhodujúci vplyv na celú problematiku prepravy nebezpečných tovarov majú výstupy medzinárodnej legislatívy a osobitne právne dokumenty vydávané z úrovne EÚ. Medzi najdôležitejšie z nich patrí:

- a) **Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí – ADR,**
- b) **Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru – RID,**
- c) **Európska dohoda o medzinárodnej preprave nebezpečného tovaru po vnútrozemských vodných cestách – ADN,**
- d) **Technické inštrukcie pre bezpečnú leteckú prepravu nebezpečných vecí – ICAO T.I.**

Z dokumentov vydaných orgánmi EÚ patrí k najvýznamnejším:

- a) **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES** o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru, ktorá stanovuje najmä tieto zásady:
 - rozsah pôsobnosti smernice v členských krajinách EÚ a prípady, na ktoré sa smernica nevzťahuje,

- možnosti a podmienky členských krajín v uplatňovaní prísnejších opatrení a spôsob legalizácie výnimiek,
- v prílohách špecifikuje výnimky z prijatých ustanovení podľa jednotlivých krajín v jednotlivých druhoch dopravy a termíny platnosti výnimiek.

b) Smernica Komisie 2010/61/EÚ, ktorou sa prílohy k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru prvýkrát prispôbujú vedecko-technickému pokroku, stanovuje drobné formálne úpravy a termínovanú povinnosť členských štátov zapracovať zmeny do právnych predpisov.

Tab. 1 – Vybrané údaje o rozsahu preprav základnými druhmi dopravy v SR

Ukazovateľ		2006	2007	2008	2009	2010
žel. d.	preprava celkom [10 ⁶ t]	52,4	51,2	47,9	37,6	44,3
	z toho nebezpečný tovar [10 ⁶ t]	4,1	4,1	4,7	4,6	3,9
	[%]	7,8	8,0	9,8	12,2	8,8
cest. d.	preprava celkom [10 ⁶ t]	181,4	179,3	199,2	163,1	143,1
	z toho nebezpečný tovar [10 ⁶ t]	2,1	1,9	1,6	1,6	1,7
	[%]	1,2	1,1	0,8	1,0	1,2
vod. d.	preprava celkom [10 ⁶ t]	1,7	1,8	1,8	2,2	3,1
	z toho nebezpečný tovar [10 ⁶ t]	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
	[%]	5,9	5,6	11,1	4,6	3,2
let. d.	preprava celkom [10 ⁶ t]	0,1	0,2	0,3	menej ako 0,1	
	z toho nebezpečný tovar [10 ⁶ t]	neudáva sa				
	[%]	neudáva sa				
Σ	preprava celkom [10 ⁶ t]	235,6	233,1	249,2	202,9	190,5
	z toho nebezpečný tovar [10 ⁶ t]	6,3	6,1	6,5	6,3	5,7
	[%]	2,7	2,6	2,6	3,1	3,0

Zdroj: spracované podľa údajov Štatistického úradu SR a údajov EUROSTAT

Kontroly v súvislosti s železničnou prepravou nebezpečného tovaru zabezpečujú v zmysle RID poverené orgány. V SR sú otázky kontrol železničnej prepravy nebezpečného tovaru riešené najmä v týchto predpisoch:

a) Zákon č. 513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

- určuje orgány verejnej správy vo veciach dráh a ich pôsobnosť,
- vymedzuje orgány štátneho dozoru na dráhach a ich pôsobnosť.

b) Zákon č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov:

- vymedzuje činnosti spojené s prepravou nebezpečného tovaru,
- stanovuje právomoci regulačného orgánu pre prepravu nebezpečného tovaru v železničnej doprave,
- určuje orgány pre výkon verejnej správy vo veciach dopravy na dráhach a ich pôsobnosť,
- vymedzuje orgány pre výkon štátneho dozoru v doprave na dráhach,

- stanovuje rámcovo právomoci osôb poverených výkonom štátneho dozoru.

Orgánmi verejnej správy vo veciach prepravy na dráhach sú:

a) Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré:

- určuje priority regulácie v doprave na dráhach záväznú pre všetky orgány verejnej správy doprave,
- je regulačným orgánom pre prepravu nebezpečného tovaru v železničnej doprave,
- dohliada na bezpečnosť v železničnej doprave a na dodržiavanie národných bezpečnostných predpisov,
- poveruje zamestnancov výkonom štátneho dozoru v doprave na dráhach.

b) Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, ktorý:

- je bezpečnostným orgánom pre železničnú dopravu a dohliada na jej bezpečnosť,
- vykonáva štátny dozor v železničnej doprave.

c) Vyšší územný celok a obec, ktoré nemajú kompetencie v oblasti železničnej dopravy.

Štátny dozor v doprave na dráhach sa vykonáva ako:

- **štátny odborný dozor**, zameraný okrem iného na dodržiavanie zákona o doprave na dráhach, poriadku RID a právne záväzných aktov EÚ,
- **štátny odborný technický dozor** zameraný na spôsobilosť a technickú bezpečnosť dráhových vozidiel a určených technických zariadení používaných dopravnými podnikmi na poskytovanie dopravných služieb.

Preprava nebezpečného tovaru po vnútrozemských vodných cestách sa v podmienkach SR redukuje v podstate na prepravy po rieke Dunaj, ktorá má na území SR celkovú plavebnú dĺžku 172 km (z toho takmer 150 km ako spoločný tok s Rakúskom a Maďarskom). Prepravné výkony vnútrozemskej plavby sú takmer výlučne tvorené medzinárodnou dopravou. Preto sa aj doprava nebezpečného tovaru po vodnej ceste vykonáva v súlade s dohodou ADN.

Orgánmi štátnej správy pre vnútrozemskú plavbu sú:

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti prepravy nebezpečných tovarov, ukladá sankcie za porušenie pravidiel prepravy, udeľuje a odníma povolenie na účasť zahraničných dopravcov vo vnútroštátnej vodnej doprave,
- Štátna plavebná správa, ktorá vykonáva štátny odborný dozor nad prevádzkou plavidiel na vodných cestách a v prístavoch, ako aj nad dodržiavaním pravidiel bezpečnosti vnútrozemskej plavby.

Štátny odborný dozor vykonáva Štátna plavebná správa určenými zamestnancami (plavební inšpektori). Títo sú oprávnení pri výkone štátneho odborného dozoru vstupovať na plavidla, do objektov a zariadení slúžiacich na plavbu. Plavebný inšpektor môže zadržať lodné svedčenie, ak zistí chyby a nedostatky na plavidle ohrozujúce bezpečnosť prepravy

nebezpečných tovarov. Ak plavidlo nemá platné lodné osvedčenie alebo zjavne ohrozuje bezpečnosť osôb na plavidle, životné prostredie alebo plavbu, môže zakázať plavidlu pokračovať v plavbe.

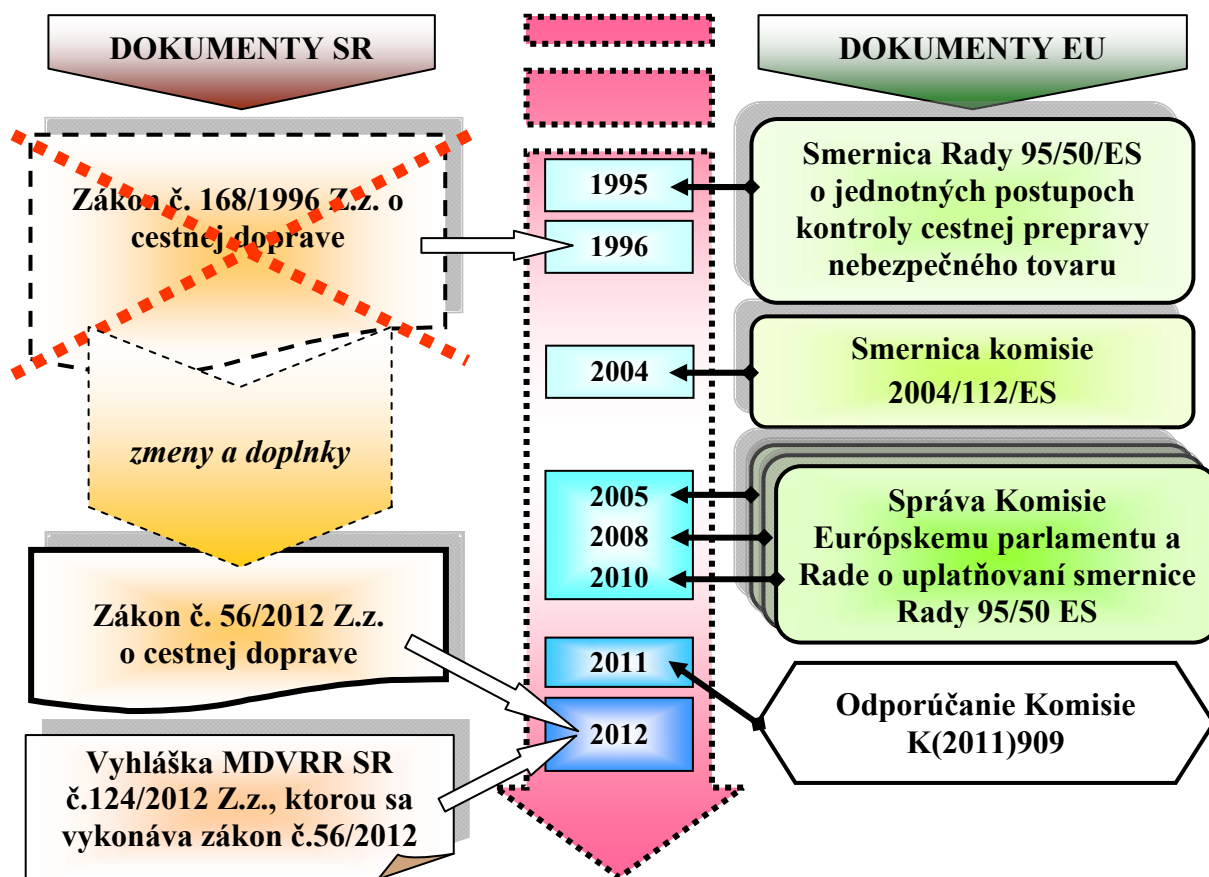
V posledných rokoch vykonávajú pracovníci Štátnej plavebnej správy spoločné kontroly v rámci medzinárodného združenia AQUAPOL komplexne zamerané na dodržiavanie ustanovení zákona o vnúrozemskej plavbe a súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa prepravy nebezpečných tovarov, ochrany životného prostredia pri prevádzke plavidla, ochrany vôd a nakladania s odpadmi z plavidiel. Kontroly sú vykonávané v súvislých niekoľkodňových cykloch a za účasti ďalších kontrolných orgánov (inšpekcia životného prostredia, policajný zbor, colný úrad a ďalší). Napríklad v roku 2011 bolo takto kontrolovaných v troch štvor až šesť dňových cykloch celkom 151 plavidiel.

2. KONTROLA PREPRAVY NEBEZPEČNÝCH VECÍ V CESTNEJ DOPRAVE

Cestná nákladná doprava v SR vykazuje najvyššie hodnoty charakterizujúce prepravu tak v hmotnostných (tony), ako aj výkonových ukazovateľoch (tonokilometre). V porovnaní s druhým najdôležitejším dopravným systémom – železničnou dopravou sú prepravné výkony cestnej dopravy (hodnotenú za roky 2006 až 2010) priemerne 2 až 4 krát väčšie, v porovnaní prepravených hmotností sú vykazované hodnoty 3,5 až 4,5 krát väčšie v prospech cestnej dopravy. Naproti tomu sa ale železničnou dopravou prepravilo v uvedenom období 2 až 3 krát viac hmotnostných jednotiek (ton) nebezpečného tovaru než dopravou cestnou.

Napriek tomu je problematike prepravy nebezpečných vecí cestnou nákladnou dopravou venovaná väčšia pozornosť v porovnaní s ostatnými druhmi dopravy, a to nielen na národnej úrovni. Svedčí o tom okrem iného aj množstvo právnych noriem vydávaných z úrovne EÚ a ich implementácia do právneho prostredia členských štátov. Z nich vyplýva aj konkrétnejšie precizovanie oblasti kontrol prepráv nebezpečných vecí cestnou dopravou.

Prehľad najdôležitejších dokumentov a časový postup ich vydávania v posledných rokoch sú znázornené na obrázku číslo 1.

Zdroj: autori

Obr. 1 – Relevantné právne dokumenty na kontrolu prepravy nebezpečných vecí

a) **Smernica Rady 95/50/ES** stanovuje pre kontroly najmä tieto zásady:

- majú byť náhodné a pokrývať čo najväčšiu časť cestnej siete,
- miesto kontroly musí umožniť uvedenie nevyhovujúceho vozidla do súladu s požiadavkami bezpečnosti, alebo jeho okamžité odstavenie, alebo jeho dopravu na miesto určené na tento účel,
- nesmú trvať neprimerane dlho,
- okrem cestných kontrol je možné vykonávať aj kontroly v prevádzkových priestoroch podnikov ako preventívne, alebo následné po zistení porušenia bezpečnosti prepravy počas jazdy,
- definuje základné skutočnosti považované za porušenie bezpečnosti,
- predkladá vzory dokumentov (*Kontrolný záznam, normalizovaný formulár správy*).

b) **Smernica komisie 2004/112/ES**, ktorou sa prispôsobuje technickému pokroku Smernica Rady 95/50/ES o jednotných postupoch kontroly cestnej prepravy nebezpečného tovaru rieši:

- úpravu príloh k predchádzajúcej smernici, predovšetkým vymedzení troch rizikových kategórií pre klasifikáciu nedostatkov zistených pri kontrolách,
- najzávažnejšie nedostatky zaraďuje do tretej kategórie.

- c) **Odporúčanie Komisie K(2011) 909** o podávaní správ o kontrolách týkajúcich sa cestnej prepravy nebezpečného tovaru usmerňuje vyplňovanie výročnej správy o kontrolách.
- d) **Správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade** o uplatňovaní Smernice Rady 95/50/ES o jednotných postupoch kontroly cestnej prepravy nebezpečného tovaru členskými štátmi podáva komisia raz za dva roky (*doteraz v rokoch 2005, 2007 a 2010*).

Právne záväzné akty Európskej únie týkajúce sa prepravy nebezpečných vecí cestnou dopravou preberajú novo vydávané právne dokumenty SR.

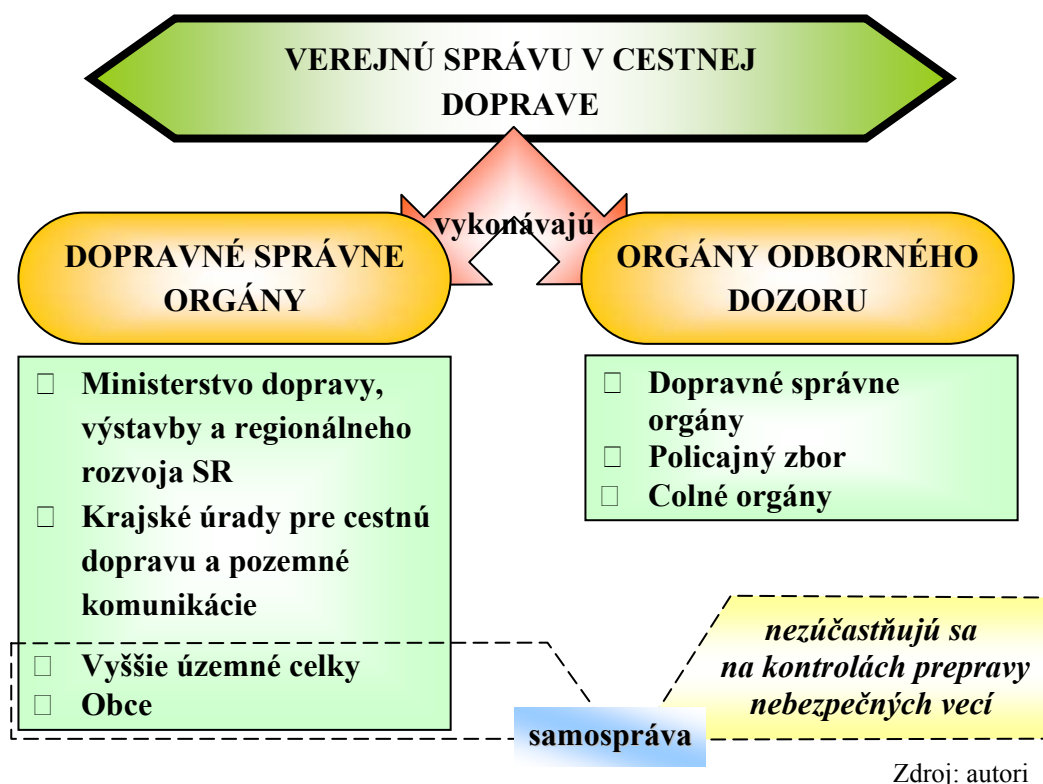
a) **Zákon č. 56/1012 Z.z. o cestnej doprave** rieši v otázkach kontroly prepravy nebezpečných vecí predovšetkým:

- určuje orgány pre výkon verejnej správy v cestnej doprave a ich pôsobnosť,
- vymedzuje orgány pre výkon kontroly,
- stanovuje rámcový obsah a priebeh kontroly na cestách,
- objasňuje výkon a oprávnenia odborného dozoru.

b) **Vyhláška č.124/2012 Z.z. Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR**, ktorou sa vykonáva zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave ustanovuje:

- podrobnosti kontrol prepravy nebezpečných vecí na cestách,
- skladbu rizikových kategórií porušenia predpisov pri preprave nebezpečných vecí,
- vzorové tlačivo záznamu o vykonanej kontrole.

Štruktúra dopravných správnych orgánov a orgánov odborného dozoru v cestnej preprave nebezpečných vecí je uvedená na obrázku č.2.

Obr. 2 – Orgány verejnej správy v cestnej doprave

a) **Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoje** (prostredníctvom svojho štátneho dopravného úradu):

- spracováva koncepcie v oblasti podnikania v cestnej doprave,
- prideľuje prepravné povolenia pre zahraničných dopravcov,
- každoročne predkladá Európskej komisii správu o výkone kontroly prepravy nebezpečných vecí,
- garantuje odbornú prípravu osôb v súlade s obsahom Dohody ADR a vydáva príslušné osvedčenia,
- prerokúva priestupky v preprave nebezpečných vecí,
- vydáva všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti prepravy nebezpečných vecí v cestnej doprave,
- vykonáva odborný dozor nad medzinárodnou dopravou, nad prepravou do/z iných štátov.

b) **Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie:**

- vykonáva kontrolu prepravy nebezpečných vecí na cestách a v priestoroch technickej základne účastníkov tejto prepravy na území kraja,
- dodáva podklady pre ročnú správu o výkone kontroly v preprave nebezpečných vecí,
- ukladá pokuty a prerokúva priestupky v cestnej doprave v svojom územnom obvode.

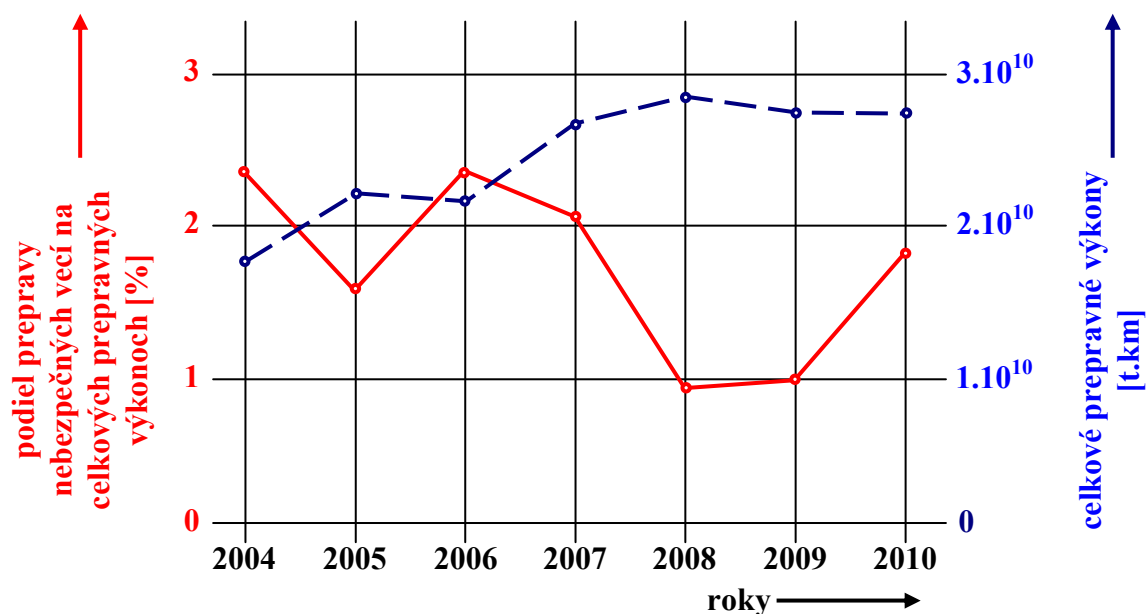
c) **Policajný zbor kontroluje na cestách:**

- technickú spôsobilosť vozidiel,
- spôsobilosť vodičov,
- vybavenie cestovnými a sprievodnými dokladmi,
- predpísané označenie vozidiel.

d) **Colné orgány kontrolujú u vodiča:**

- doklady dopravcov v medzinárodnej preprave,
- doklady dopravcov pri preprave do/z iných štátov.

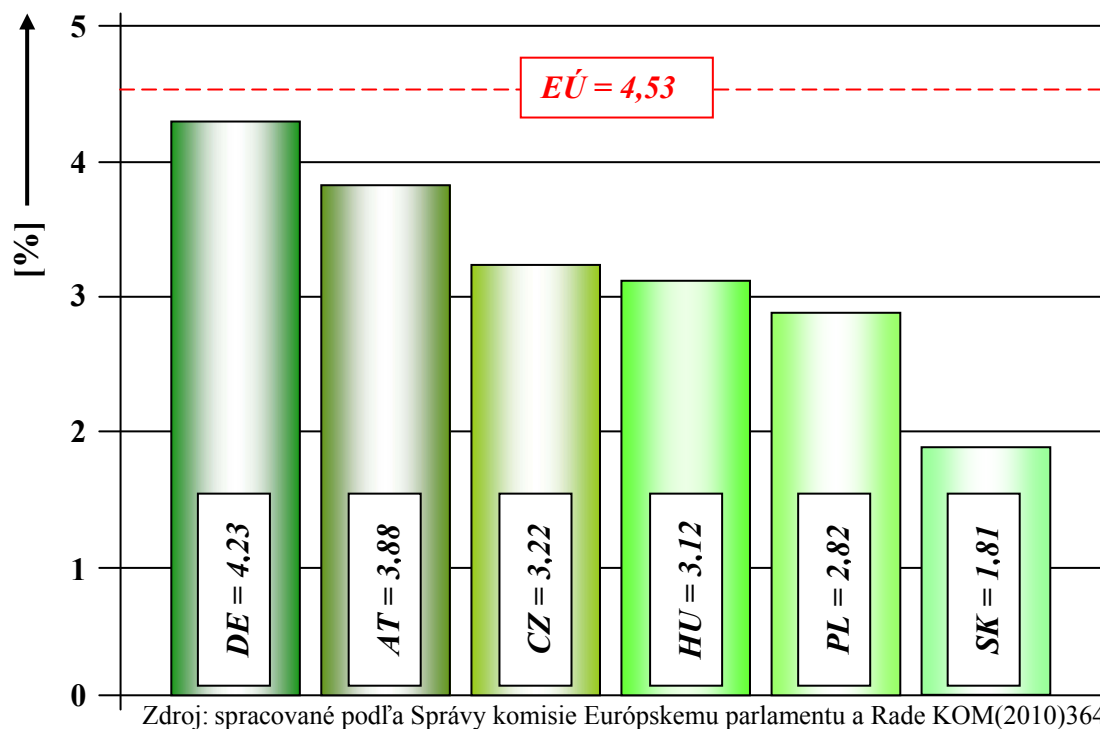
Jedným z faktorov determinujúcich rozsah vykonávaných kontrol je nesporne podiel prepravy nebezpečných vecí na celkových prepravách cestnej dopravy. V tabuľke číslo 1 boli uvedené hodnoty ročne prepravených hmotností nebezpečných vecí v absolútnych hodnotách (milióny ton) aj v percentuálnom podiele na celkových prepravených hmotnostiach. Z hľadiska kontrol prepravy má však presnejšiu vypovedaciu hodnotu výkonový ukazovateľ, tzn. podiel prepravy nebezpečných vecí na celkových ročných prepravných výkonoch. S použitím dostupných štatistických údajov sú výsledné hodnoty uvedené v grafu na obrázku číslo 3.

Zdroj: spracované podľa údajov Štatistického úradu SR

Obr. 3 – Podiel prepravy nebezpečných vecí na celkových prepravných výkonoch v SR

Z údajov publikovaných EUROSTAT-om ako aj z doteraz zverejnených správ o výsledkoch kontrol cestnej prepravy nebezpečného tovaru v členských štátoch EÚ vyplýva, že prístup jednotlivých krajín k týmto kontrolám sa líši. Výhodiskom pre vzájomné porovnanie jednotlivých krajín je opäť podiel preprav nebezpečných vecí na celkovom objemu prepravných výkonov. Pre vybrané členské štáty EÚ je toto porovnanie znázornené na obrázku číslo 4.

Zdroj: spracované podľa Správy komisie Európskemu parlamentu a Rade KOM(2010)364

Obr. 4 – Podiel prepravy nebezpečných vecí vo vybraných krajinách EÚ (rok 2010)

Vypočítané hodnoty graficky porovnané na obrázku číslo 4 ukazujú na relatívne malé rozdiely medzi vybranými štátmi EÚ. Pritom ale absolútne hodnoty ročných prepravných výkonov sa medzi jednotlivými krajinami dosť výrazne líšia. Rovnako sa diametrálne odlišujú vykazované počty vykonaných kontrol prepráv nebezpečných vecí. Jedným z možných spôsobov reálneho porovnania jednotlivých krajín je zavedenie relatívneho ukazovateľa pomeru medzi počtom kontrol a prepravnými výkonmi podľa vzťahu

$$I_k = \frac{n_k}{P_{NV}} \quad [\text{počet.t}^{-1}.\text{km}^{-1}] \quad (1)$$

kde: I_k = ukazovateľ intenzity kontrol [počet.t⁻¹.km⁻¹]
 n_k = počet vykonaných kontrol za rok [počet.rok⁻¹]
 P_{NV} = ročný prepravný výkon [t.km.rok⁻¹]

Vypočítaný ukazovateľ je teda vyjadrením počtu kontrol pripadajúcich na jednotku prepravného výkonu.

Východiskové a vypočítané hodnoty sú uvedené v tabuľke číslo 2.

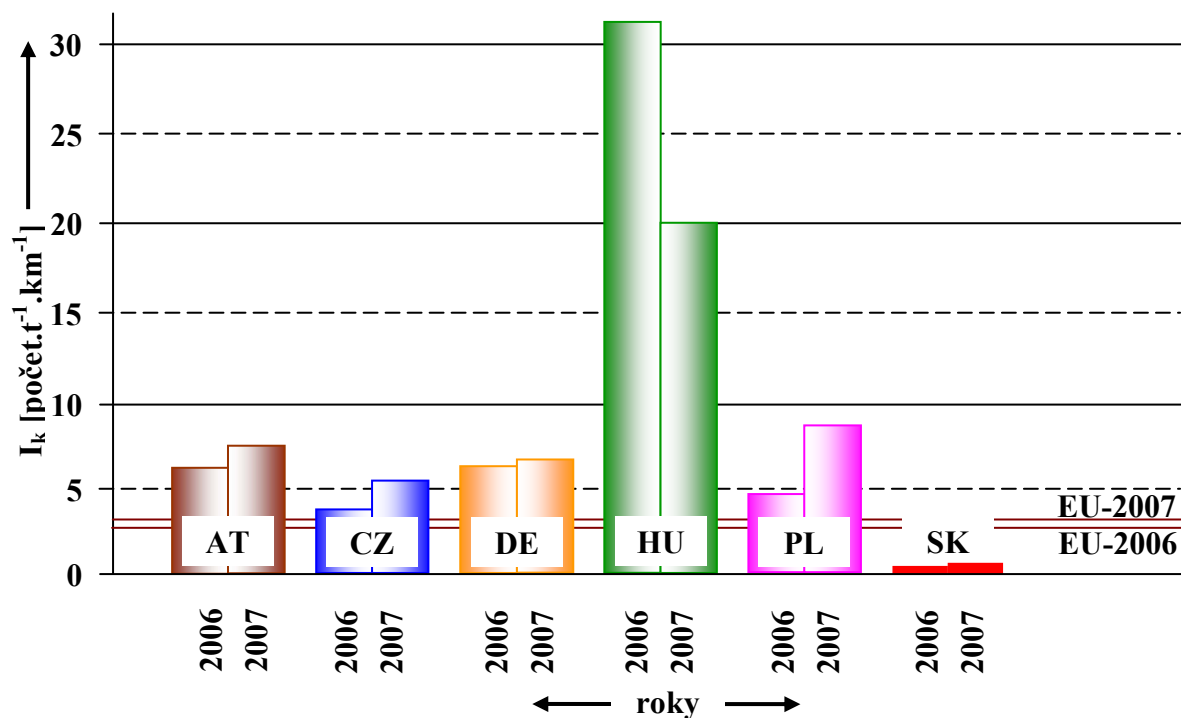
Tab.2 – Hodnoty pre porovnanie intenzity kontrolnej činnosti

Ukazovateľ	Rok	Štát						ØEÚ
		AT	CZ	DE	HU	PL	SK	
ročné prepravné výkony [10 ⁶ t.km]	2006	1122	1875	13717	1099	3267	517	81853
	2007	1054	1376	12834	1217	4708	562	81814
počet kontrol	2006	7089	6694	83760	35555	15840	247	244710
	2007	7580	7691	86225	25955	3905 7	300	285466
nevyhovujúce [%]	2006	36,49	5,83	-	1,63	11,14	0,00	12,11
	2007	36,00	5,60	20,18	4,30	2,96	0,67	14,44
ukazovateľ intenzity kontrol „I _k “ [počet.t ⁻¹ .km ⁻¹]	2006	6,25	3,57	6,25	33,33	4,76	0,48	2,99
	2007	7,14	3,55	6,67	20,00	7,69	0,53	3,49

Zdroj: spracované podľa Správy komisie Európskemu parlamentu a Rade KOM(2010)364

Pre výpočty boli použité hodnoty vykazované za roky 2006 a 2007. Údaje z neskorších rokov neboli doteraz publikované.

Grafické porovnanie niektorých členských štátov EÚ v oblasti kontrol prepráv nebezpečných vecí cestnou dopravou je uvedené na obrázku číslo 5.

Zdroj: spracované podľa Správy komisie Európskemu parlamentu a Rade KOM(2010)364

Obr. 5 – Porovnanie rozsahu kontrol medzi vybranými krajinami EÚ

ZÁVER

Kontrola procesov súvisiacich s prepravou nebezpečných vecí a tovarov je vykonávaná na rôznych úrovniach a je časovo smerovaná do jednotlivých etáp prepravného procesu. Okrem určených funkcionárov subjektov zabezpečujúcich čiastkové a často aj oddelené fázy prepravy vstupujú do kontrolných procesov orgány verejnej správy. Ich úlohy a pôsobnosť sú diferencované podľa druhu použitej dopravy.

Osobitne sú špecifikované najmä otázky kontrol prepravy nebezpečných vecí cestnou dopravou. V tejto oblasti sú dlhodobo a pomerne podrobne usmerňované a koordinované opatrenia platné pre všetky členské štáty EÚ. Napriek tomu je vytvorený stále ešte značný priestor pre uplatnenie národných kritérií a prístupov, ktoré síce nemôžu byť v rozpore s vydanými medzinárodnými právnymi dokumentmi, ale predsa len vedú k určitým odlišnostiam. Konkrétne v otázkach kontrol prepravy nebezpečných vecí cestnou dopravou sú závažné formy, obsah, metodika a vykazovanie výsledkov kontrol, ale už nie sú ani rámcovo stanovené počty kontrol. Tak vznikajú pomerne výrazné diferencie medzi intenzitou kontrolnej činnosti v jednotlivých členských krajinách.

V Slovenskej republike je kľúčovým stupňom vykonávania kontrol orgán špeciálnej štátnej správy na stupni kraj, ktorý si viac-menej sám určuje čas, miesto i intenzitu vykonávaných kontrol. Čo sa týka intenzity, je SR jednou z krajín s veľmi nízkou hodnotou počtu kontrol. Za pozornosť určite stojí aj nízke percento nevyhovujúcich kontrolovaných

vozidiel. Aktuálnou otázkou v súčasnej dobe je aj pripravovaná reorganizácia verejnej správy, ktorá sa dotkne práve aj tohto kontrolného stupňa a bude treba definovať nové kompetencie aj v oblasti kontrol prepravy nebezpečných vecí cestnou dopravou.

POUŽITÁ LITERATÚRA

- (1) TOMEK, M., SEIDL, M., HALAMA, L., 2008: *Bezpečnosť prepravy nebezpečných vecí*. Žilina, Hydropneumech, s.r.o., 2008, 239 s., ISBN 978-80-968479-9-0.
- (2) *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru.*
- (3) *Smernica Komisie 2010/61/EÚ, ktorou sa prílohy k Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru prvýkrát prispôbujú vedecko-technickému pokroku.*
- (4) *Smernica Rady 95/50/ES o jednotných postupoch kontroly cestnej prepravy nebezpečného tovaru.*
- (5) *Smernica Komisie 2004/112/ES, ktorou sa prispôbuje technickému pokroku Smernica Rady 95/50/ES o jednotných postupoch kontroly cestnej prepravy nebezpečného tovaru.*
- (6) *Správa Komisie Európskeho parlamentu a Rade KOM(2010) 364 o uplatňovaní Smernice Rady 95/50/ES o jednotných postupoch kontroly cestnej prepravy nebezpečného tovaru členskými štátmi.*
- (7) *Zákon č.513/2009 o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov.*
- (8) *Zákon č.514/2009 o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov.*
- (9) *Ročenka dopravy, pošt a telekomunikácií 2009*. Bratislava, ŠÚ SR, 134 s., číslo 530-0210/2009.
- (10) *Ročenka dopravy, pošt a telekomunikácií 2011*. Bratislava, ŠÚ SR, 136 s., ISBN 978-80-8121-091-4.
- (11) *Zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave.*
- (12) *Vyhláška č. 124/2012 Z.z. Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, ktorou sa vykonáva zákon č. 56/2012 o cestnej doprave.*
- (13) *Zákon č. 338/2002 Z.z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.*